

Täysistunto

Tiistai 5.12.2017 klo 12.00—12.48

Täysistunto alkoi klo 12.00. Täysistunto päättyi klo 12.48.

Puhetta johti puhemies Maria Lohela (12.00—12.48).

Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlaistunnon aluksi Kaartin soittokunnan fanfaariryhmä esitti musiikkimajuri Pasi-Heikki Mikkolan tilaisuutta varten säveltämän Suomi 100 –juhla fanfaarin.

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

Puhemies Maria Lohela: Arvoisa tasavallan presidentti, arvoiset kansanedustajat, hyvät kutsuvieraat! Ärade republikens president, ärade riksdagsledamöter, bästa inbjudna gäster! Lähes päivälleen sata vuotta sitten, torstaina 6.12.1917, eduskunta hyväksyi Suomen itsenäisyysjulistuksen. Itsenäisyys näytti niin epävarmalta, että seuraavan päivän sanomalehdissä tapahtuneesta oli vain pieniä otsikoita ja korkeintaan kahden palstan lyhyitä uutisia.

Lähes yhtä suurella kirjoitettiin eräästä sattumasta, joka oli tapahtunut samana päivänä Toijalassa. Tuohon aikaan moni köyhän perheen lapsi joutui jättämään koulunsa kesken, koska vanhemmilla ei ollut varaa hankkia lapsilleen kouluvaatteita. Niinpä kunta järjesti vaatekeräyksiä. Kuntalaisten antamat vaatteet paketoitiin lahjoiksi, jotka joulun alla jaettiin köyhimmille oppilaille koulun kuusijuhlassa. Nyt oli kuitenkin käynyt niin, että vaatteita ei oltu tuotu keräykseen juuri lainkaan. Joulupukin kontti oli jäänyt tyhjäksi, lapset olivat itkeneet pettymyksestä. Ehkä joku oppilaista ei enää voisi jatkaa koulunkäyntiään. Kuva on liikuttava: Lapset kuusen ympärillä odottamassa lahjoja, joita ei tulekaan. Ei edes kuluneita, vanhoja vaatteita kiiltävissä papereissa.

Tällainen oli suomalainen yhteiskunta sata vuotta sitten. Köyhyys katkaisi monen lapsen koulutien, jotkut joutuivat huutolaisiksi, moni eli hyväntekijöiden avun varassa. Kaikki oli sattumanvaraista. Vielä itsenäisyyden ensimmäisinä vuosikymmeninä kunnat järjestivät huutokauppoja, joissa huoltajia vailla olevia lapsia myytiin niille, jotka pienintä korvausta vastaan suostuivat järjestämään ylläpidon aina vuodeksi kerrallaan. Huutokauppoja pidettiin köyhäintaloilla, pienimmät lapset nostettiin pöydälle, suuremmat seisoivat korokkeella. Meklari piti vasemmalla kädellä olkapäästä kiinni, oikeassa kädessä heilutti nuijaa ja sanoi: "Nyt on tarjolla ahkera, terve ja kuuliaisesti työnsä tekevä nuori mies, seitsemänvuotias. Mitä tarjotaan?"

Pöytäkirja PTK 131/2017 vp

Me suomalaiset voimme olla ylpeitä, kuinka kauas olemme kulkeneet näistä köyhäintalojen huutokaupoista. Nykyisin lasten elämää aletaan varjella neuvoloissa jo ennen syntymää, pienet lapset hoidetaan yhteiskunnan tuella kotona tai päiväkodeissa ja vanhemmat lapset saavat peruskoulutuksen erittäin ammattitaitoisilta opettajilta. Suomi on maailman toiseksi oikeudenmukaisin maa lapsille, ja suomalaisten lasten lapsuus on maailman kolmanneksi turvatuinta. Kiitos kuuluu kodeille ja kouluille, ammattilaisille ja vapaaehtoisille, järjestöille ja koko yhteiskunnalle.

Vi finländare kan vara stolta över att vi har kommit så långt från de tider då man auktionerade ut barn på fattighusen. I dag börjar man värna barnens liv på rådgivningarna redan före födseln, de små barnen vårdas hemma eller på daghem med samhällets stöd och de större barnen får grundläggande utbildning av lärare med hög kompetens. Finland är det näst rättvisaste landet i världen för barn, och barndomen i Finland är tredje tryggast i världen. Att det har blivit så har vi många att tacka för: hem och skola, yrkesfolk och frivilliga, organisationer och samhället i stort.

Tässä ehjässä kuvassa on kuitenkin myös särönsä. Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan noin joka kymmenes suomalainen lapsiperhe on köyhä ja näissä perheissä asuu yli 120 000 lasta. Lapset itse näkevät köyhyyden jo silmillään. "Mä oon vähän surkeen näkönen, mulla on vaan reikäsi sukkii ja monta vuotta vanhoi t-paitoi", kuvasi eräs viidesluokkalainen poika itseään, kun häntä haastateltiin kotinsa köyhyydestä. Rikkinäiset sukat on helppo korjata, rikkinäistä elämää ei. Mitä varhaisemmassa vaiheessa lapsia voidaan tukea, sen parempi yhteiskunnan kannalta. Neuvoloiden työ ratkaisee lopulta suomalaisen eläkejärjestelmän kestävyyskin.

Suomen itsenäisyyden 100. juhluvuoden kunniaksi eduskunta tekee juhlapäätöksen, jolla Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiölle lahjoitetaan 50 miljoonan euron arvosta valtion omistamia osakkeita. Säätiö käyttää lahjoitetun pääoman tuottoa edistääkseen Suomessa asuvien lasten ja lapsiperheiden hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja hyvää tulevaisuutta.

Säätiöt ja säädökset ovat vain keinoja, tavoitteena meillä kaikilla on luoda mahdollisimman onnellinen elämä jokaiselle suomalaiselle lapselle.

För att fira Finlands hundra år av självständighet fattar riksdagen ett jubileumsbeslut om att donera aktier som staten äger till ett värde av 50 miljoner euro till Självständighetsjubileets barnstiftelse. Stiftelsen använder avkastningen av det donerade kapitalet för att främja välbefinnande, jämlikhet och en god framtid för barn och barnfamiljer bosatta i Finland.

Stiftelser och författningar är bara medel. Vårt gemensamma mål är att varje barn i Finland ska få ett så lyckligt liv som möjligt.

Arvoisat kuulijat! Itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi eduskunta on palannut peruskorjattuun Eduskuntataloon näiden Wäinö Aaltosen patsaiden alle. Eduskuntatalon graniitti on Suomen kansalliskivi, kovaa ja kestävä, niin kuin suomalainen ihminenkin on ollut. Maaperässämme on paljon myös moreenia. Lauri Viidan sanoin kiitänkin veteraaneja maamme puolustamisesta, jälleenrakentajia maamme uudelleen rakentamisesta ja kaikkia muita itsenäisen Suomen puolesta työtä tehneitä, jotta saamme elää nyt näin hienossa maassa. Toivon maamme tarinan jatkuvan yhtä onnellisena kuin tähänkin asti.

Pöytäkirja PTK 131/2017 vp

Vasemmalla, oikealla
uskomalla, toivomalla
yhteen yhden taivaan alla,
eläköön!

2. Lakialoite laiksi Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiön valtuuskunnan asettamisesta

Lakialoite LA 78/2017 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 13/2017 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelussa käydään yksi ryhmäpuheenvuorokierros eduskuntaryhmien suuruusjärjestyksessä enintään 3 minuutin puheenvuoroin.

Keskustelu

12.12 **Antti Kaikkonen kesk** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sisällissota, talvisota, jatkosota, talouskriisit — Suomen historia on ollut selviytymisen tarina. Sata vuotta sitten syntyneet lapset syntyivät köyhyyteen, selvisivät sodasta nuorukaisina ja jatkoivat eteenpäin. He näkivät runnellun kotimaan ja jatkoivat eteenpäin. He kohtasivat kylmän sodan ja jatkoivat eteenpäin. Vaikeuksista selviytyminen on sävyttänyt mennyttä aikaa. Mukana on ollut myös paljon välittämistä ja viisautta, luottamusta tulevaan — sellaista asennetta, että tästäkin selvitään.

Kun huomenna vietämme Suomen tasavallan itsenäisyyden 100-vuotisjuhlaa, se on todellinen juhlan paikka. Itsenäisyys ei ollut itsestäänselvyys. Se vaati oikean ajoituksen, rohkeutta ja viisautta. Marraskuun 15. päivä vuonna 1917 maalaisliiton kansanedustaja Santeri Alkio ehdotti, että eduskunta ottaa ylimmän päätösvallan Suomessa itselleen. Ehdotus sai eduskunnassa enemmistön tuen, ja edessä olivat ratkaisevat askeleet itsenäisyyteen.

Mutta alun toiveikkuutta koeteltiin repivällä sisällissodalla. Kyösti Kallio puhui täydelle Nivalan kirkolle toukokuussa 1918: "Meidän on luotava sellainen Suomi, jossa ei ole punaisia eikä valkoisia vaan ainoastaan isänmaataan rakastavia suomalaisia, Suomen tasavallan kansalaisia, jotka kaikki tuntevat olevansa yhteiskunnan jäseniä ja viihtyvät täällä."

Suomi alkoi nousta, hitaasti mutta varmasti. Tämä orastava yhtenäisyys pelasti itsenäisyytemme sotien aikana, kun sotiemme veteraanit taistelivat urheasti yhdessä kotirintaman kanssa. Itsenäisyys pelastui, mutta hinta oli kova. Vaan katseet kääntyivät taas eteenpäin ja ryhdyttiin töihin. Ja millainen Suomi rakennettiin: maksuton peruskoulu kaikille, äitiys- ja lastenneuvolat, terveyskeskukset, Wirtanen, Mannerheim, Canth, Metsäteollisuus, Etyk, Kekkonen, Nokia, Ahtisaari, Supercell, Holmström...

Sadan vuoden aikana, arvoisa puhemies, Suomi on noussut köyhästä ja vereslihalla olleesta kansakunnasta maailman eturivin valtioiden joukkoon — selviytymistarinarasta menestystarinaksi. Se on yksi maailman turvallisimmista, maailman puhtaimmista, maailman onnellisimmista paikoista.

Pöytäkirja PTK 131/2017 vp

Mutta yhtä tärkeätä, arvoisa puhemies, kuin historia, on katsoa eteenpäin. Emme kehitä Suomea menneelle ajalle vaan tulevalle, tämän päivän lapsille ja nuorille, niillekin, jotka eivät ole vielä edes syntyneet. Sitä alleviivaa myös tänään tehtävä juhlapäätös.

Edessä oleva Suomi näyttää taas hitusen paremmalta. Talous kasvaa ja työllisyys paranee. Suomi nousee taas.

Mutta kaikilla ei mene vielä hyvin. Maassamme on myös paljon vastakkainasettelua, erilaisia kuplia, ääripäitä, köyhyyttäkin. Kallion viisaat sanat ovat edelleen ajankohtaisia. Suomea ei saa päästää jakautumaan kahtia. Ei revitä vaan rakennetaan. Pidetään huolta itsestämme ja toisistamme, myös heikompiosaisista. Ja pidetään huolta tästä upeasta isänmaastamme. Rakennetaan lapsillemme yhä parempi Suomi ja katsotaan eteenpäin.

Keskustan eduskuntaryhmän puolesta toivotan teille kaikille hyvää Suomen itsenäisyyden juhlapäivää, Yhdessä — Tillsammans.

12.16 Kalle Jokinen kok (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kansallisen Kokoomuksen eduskuntaryhmä onnittelee 100-vuotiasta Suomea.

Suomi tarkoittaa meille jokaiselle hieman erilaisia asioita. Tämä on tuhansien järvien, hiljaisten erämaiden, maailman parhaan koulutuksen, hitaiden hämäläisten, naisten oikeuksien ja tasa-arvoisten mahdollisuuksien maa. Suomesta ja suomalaisuudesta ei ole olemassa yhtä oikeaa vaan yli 5 miljoonaa erilaista sävyä. Vapaus ja demokratia tekevät Suomesta Suomen.

Sata vuotta sitten suomalaiset ottivat tulevaisuutensa omiin käsiinsä ja toteuttivat vuosisataisen vapaudenkaipuun. Näistä vapaan Suomen ensi ajoista on kuljettu pitkä matka. Itsenäisyytemme ei ollut itsestäänselvyys. Meitä edeltävät sukupolvet maksoivat vapaudestamme kovan hinnan. Kunnioituksemme on suuri, ja olemme ikuisesti kiitollisia sekä onnellisia siitä, että he eivät antaneet periksi vapaan isänmaan puolustamisessa.

Päivälleen 50 vuotta sitten eduskunta piti juhlaistunnon itsenäisen Suomen 50-vuotisjuhlan kunniaksi. Kokoomuksen eduskuntaryhmän silloinen puheenjohtaja, kansanedustaja, professori Olavi Lähteenmäki totesi silloin näin: "Käsiteltävänä olevan sääntöehdotuksen otsikossa on mielestäni kaksi merkittävää sanaa: 'Suomen itsenäisyys.' Meillä on syytä muistaa, mitä kaikkea näihin sanoihin sisältyy, kun hetken kuluttua vahvistamme rahaston säännöt. Ajattelemme silloin kiitollisina, mitä saimme 50 vuotta sitten ja mihin se velvoittaa. Samalla katsomme luottavaisina tulevaisuuteen."

Näihin sanoihin voi yhtyä tässä 50 vuotta myöhemmin pidettävässä juhlaistunnossa. Ajatelkaamme kiitollisina, mitä saimme 100 vuotta sitten — ja mihin Suomen itsenäisyys meitä tulevaisuudessa velvoittaa.

Vuonna 1967 tehty päätös itsenäisyyden juhlarahasto Sitrasta on ollut isänmaalle arvokas tulevaisuuteen katsova panostus. Sitra on pystynyt kurkottamaan tulevaan, olemaan aina askeleen edellä.

Eduskunnan 100-vuotislahja itsenäiselle Suomelle on panostus Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiöön. Säätiön tarkoituksena on edistää ja tukea Suomessa asuvien lasten ja lapsiperheiden hyvinvointia, yhdenvertaisuutta sekä hyvää tulevaisuutta. Säätiö edistää ja tukee myös vanhemmuutta sekä lasten kasvuoloja ja kasvatusta.

Lastemme hyvinvointi ratkaisee itsenäisen Suomen tulevaisuuden. Kokoomuksen eduskuntaryhmä uskoo siihen, että panostaminen tulee olemaan yhtä kauaskantoinen päätös kuin aikanaan Sitran perustaminen oli.

Pöytäkirja PTK 131/2017 vp

Arvoisa puhemies! Toivotan vielä lopuksi onnea itsenäiselle 100-vuotiaalle Suomelle. Olkoon tulevaisuutesi vähintään yhtä kirkas kuin 100-vuotias historiamme.

12.20 Antti Lindtman sd (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jussi ja Alma raivasivat sinnikkäästi itselleen ja perheelleen hyvän elämän. Yhteiskunnassa eteneminen ei ollut aivan helppoa. Jussikin totesi, että "mistä muusta sitä köyhä säästäisi kuin syömisestä". Täällä Pohjantähden alla -teos kiteyttää hyvin, kuinka sitkeä on suomalaisen mieli. Nämä Väinö Linnan kuvaukset uppoavat syvälle suomalaiseen sydämeen. Suomi on rakennettu kovalla työllä. Jokainen sukupolvi on halunnut antaa seuraavalle paremmat elämän edellytykset kuin on itse saanut. Vaikeuksista huolimatta tässä maassa on ollut hyvä elää.

Venäjän vallan aikana Suomi kehittyi kohti itsenäistä valtiota mutta haki pitkään sisäistä eheyttään ja identiteettiään. Jussin ja Alman aikaan 1800-luvun lopulla Suomen itsenäisyyden kukoistus oli vasta puhkeamassa kuorestaan mutta katse oli vahvasti tulevaisuudessa. Moni kohtalonhetki ja historian kipupiste olivat vielä edessä, mutta haasteet oltiin valmiita kohtaamaan. Kansallinen yhteenkuuluvuus ja usko tulevaisuuteen ovat niitä voimia, joiden avulla sisukas Suomi on ponnistellut läpi vaikeiden aikojen ja noussut lähes kaikilla mittareilla maailman parhaiden maiden joukkoon.

Arvoisa puhemies! 100-vuotias Suomi elää ja hengittää muuttuvan maailman sykkeestä. Yhä kasvava keskinäisriippuvuus ja teknologian kehitys haastavat meidät aktiivisempaan vuorovaikutukseen toistemme ja ympäröivän maailman kanssa. On rakennettava siltoja, ei muureja. Voimme olla peili maailmalle: kasvattaa ehjiä lapsia, pitää huolta heikoimmista, vaalia yhdenvertaisuutta sekä suojella mittaamattoman arvokasta luontoamme — luoda hyvää tulevaisuutta, josta muu maailma ottaa mallia.

Suomen menestystarina on tarina siitä, miten kenestä tahansa voi tulla mitä tahansa. Tästä on syntynyt luottamus siihen, että olemme samassa veneessä. Moni asia on historian saatossa muuttunut, mutta vahvuksiamme meidän on tarkasti vaalittava. Jotta voimme olla jatkossakin ylpeitä rakkaasta isänmaastamme, lastemme on voitava elää ympäristössä, jossa jokainen on arvokas, jossa ei esiinny vihapuhetta eikä kiusaamista erilaisuuden takia, jossa jokainen voi oppia ja sivistyä, jossa ihmiset kunnioittavat toinen toistaan.

Tarvitsemme rohkeutta ja kaukokatseisuutta. Tarvitsemme ratkaisuja, jotka aidosti pitävät Suomen yhdessä ja kaikki mukana. Tässä meillä päättäjillä on aivan erityinen vastuu tänäänkin.

Värderade talman! Vi har tillsammans övervunnit många svårigheter. Vi har ett fint land. Det ska vi värna om tillsammans.

Arvoisa puhemies! Sosiaalidemokraattinen eduskuntaryhmä iloitsee ja tukee tänään tehtävää juhlapäätöstä. Lapsissa ja nuorissa on tulevaisuus.

12.24 Tiina Elovaara sin (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! 100-vuotiaan Suomen tarinaan kuuluvat syvät kipukohdat sekä suuret voitot. Siihen mahtuu niin sotaa kuin rauhaa, kovaa työtä, uskallusta, uhrautumista sekä sisulla voitettuja vaikeuksia.

100-vuotiaasta Suomea katsoessamme voimme todeta, että jokainen historian käänne on tuonut meitä kohti tätä päivää. Maamme ja sen asukkaat ovat menneisyyden tapahtumien ja tekojen summa. Mitään ei tule pitää itsestäänselvyytenä. Tässä yhteydessä ajatukset kääntyvät kohti heitä, joita on kiittäminen siitä, että saamme elää itsenäisessä Suomessa.

Pöytäkirja PTK 131/2017 vp

Sotiemme veteraanit, jotka oman henkensä uhalla puolustivat maatamme, ansaitsevat ikuisen kiitollisuutemme — Sininen tulevaisuus pitää tärkeänä, että heitä arvostetaan ja kaikkia heidän tarvitsemistaan palveluista huolehditaan.

Katsoessamme kiittäen menneisyyteen meidän tulee myös katsoa rohkeina tulevaisuuteen. Kuinka jatkamme edeltävien sukupolvien työtä, millaista Suomea tahdomme rakentaa seuraavat sata vuotta? Meidän on kyettävä tekemään kestäviä ratkaisuja tuleville sukupolville. Tähän kuuluu ympäristöstä huolehtiminen ja tasa-arvon edistäminen.

Arvoisa puhemies! Me kaikki olemme osa Suomen tarinaa. Meissä elää edeltävien polvien sisu ja uskallus, mutta vain yhteen hiileen puhaltamalla selviämme muuttuvassa maailmassa.

Yhteistyökykyä puolueiden välillä on parannettava ja ymmärrystä ihmisten välillä lisättävä. Muuten emme kykene ratkaisemaan niitä ongelmia, jotka ratkaistava on.

100-vuotias Suomi on jo nuoruudessaan ollut edelläkävijä sukupuolten tasa-arvon edistämisessä: ylpeinä muistamme, että Suomi oli maailman ensimmäinen maa, joka myönsi naisille täydet poliittiset oikeudet. Tätä tasa-arvon perintöä meidän tulee kansakuntana vaalia ja viedä eteenpäin. Paljon on saavutettu, mutta työtä on vielä tehtävänä.

Tasa-arvon ohella yksi maamme kulmakivistä on toimiva demokratia. Myös siitä meidän on syytä olla ylpeitä. Elävä esimerkki toimivasta demokratiasta on Suomen 100-vuotisjuhlavuonna perustettu Sininen tulevaisuus -puolue. Nimemme mukaisesti me katsomme eteenpäin ja haluamme uudistaa Suomea.

Tulevien polvien hyvinvointi oli lähtökohtana kaikkien eduskuntaryhmien yhteisessä lakialoitteessa, jolla tuetaan lapsia ja lapsiperheitä 50 miljoonalla eurolla juhlavuoden lastensäätiön kautta. Tavoite on, että syrjäytymistä ja eriarvoisuutta vähennetään. Mitä paremman alun lapset elämälleen saavat, sitä vahvempi ja yhtenäisempi Suomi on seuraavankin sadan vuoden päästä.

Arvoisa puhemies! Työ Suomen eteen jatkuu, mutta tänään on juhlan aika. Onnittelut 100-vuotiaalle isänmaalle!

12.28 Arja Juvonen ps (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Arvoisa tasavaltan presidentti! Kunnioitetut sotiemme veteraanit! Hyvät läsnäolijat! "Männikkömetsät, rantojen raidat / laaksojen liepeillä koivikkohaavat / ah, polut korpia kiertävät, kaidat / kukivat kummut ja mansikkamaat!" — Keski-Suomen maakuntalaulu.

100-vuotiaan Suomen tarina on ihmeellinen. Olemme karussa Pohjolassa, idän ja lännen välissä, nähneet ja kokeneet paljon. Itsenäisyys 100 vuotta sitten ei ollut itsestäänselvyys, ei myöskään sen säilyminen neljässä sodassa, jotka koimme itsenäisyyden alkutaipaleella, jolloin koti, vapautemme uskoa ja isänmaa olivat vaarassa. Arvostimme sitä, mitä meillä oli, ja se sai meidät yhdessä toimimaan. Moni uhrasi henkensä.

Sodasta selvinneet veteraanit ja kotirintaman väki rakensivat ja uudistivat maan. Ja olihan siellä myös suomenhevonen. He rakensivat rintamamiestalot, raivasivat pellot, hoitivat Suomen metsät kuntoon ja tuottaviksi, laittoivat kosket, joet ja järvet liikkeeseen ja puut uittoon. Sieltä pikkuhiljaa syntyi ahkeroivien käsien voimalla raskasta teollisuutta, työpaikkoja, osaamista, menestystä ja hyvinvoinnin kasvua. Nöyrinä tunnustamme, että ilman varjelusta, ilman uhrauksia ja ilman työtä emme olisi nyt tässä. Kiitos, että rakensitte meille Suomea, sotiemme veteraanit. Emme saa unohtaa historiaamme.

Luomme katseemme tulevaisuuteen. Suomen lapset ja nuoret ovat maamme tulevaisuus. Maamme vahvuus ja menestys myös jatkossa on riippuvainen uusien sukupolvien

Pöytäkirja PTK 131/2017 vp

työstä. Nuorilta kysyttiin, mikä on heidän näkemyksensä tulevaisuudesta. Työllisyyden näkymät ja halu vaikuttaa omaan elämänpäiiriinsä ja yhteiskuntaan, he vastasivat. Hienoa, että nuorilla on halu tarttua asioihin. Tehdään kaikkemme, että maamme tarjoaa lapsillemme ja nuorillemme koulutusta, työtä, mahdollisuuksia ja uskoa tulevaisuuteen. Annetaan heille tukea ja läsnäoloa. Kuullaan ja nähdään heidät. Kodeista kaikki lähtee.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset toivovat, että eduskunnan lahja 100-vuotiaalle Suomelle eli Itsenäisyyden juhluvuoden lastenrahaston säätiö tukee tekemänsä työn kautta lastemme ja nuortemme kasvua tasapainoisiksi aikuisiksi. Säätiön syntymäpäivälahjana saamat varat antavat meille luvan odottaa säätiön tekemältä työltä vaikuttavia tuloksia tällä saralla.

Toivottakaamme rakkaalle isänmaallemme paljon onnea ja valoisaa tulevaisuutta. Puolustakaamme tätä tuhansien järvien ja metsien maata, sen puhdasta luontoa ja kansaa. Pitäkäämme Suomenmaasta hyvää huolta, rakentakaamme sitä yhdessä, sillä on olemassa vain yksi Suomi, ja se on tällä hetkellä meidän, mutta me jätämme sen tuleville sukupolville.

Hyvää itsenäisyyspäivää kaikille!

12.32 Krista Mikkonen vihr (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies, ärade frutalman! Vihreä eduskuntaryhmä onnittelee satavuotiasta Suomea. Satavuotias Suomi, sellaisena kuin me sen nyt tunnemme, on hyvin vaikeasta alustaan huolimatta rakennettu yhdessä sukupolvien työllä. Sen tuloksista voimme hyvällä syyllä olla ylpeitä. Haluan nostaa esiin muutamia asioita, jotka mielestäni tekevät tästä maasta erityisen arvokkaan.

Ensimmäisenä on suomalainen luonto ja sen neljä vuodenaikaa. Metsät, suot, järvet ja saaristot ovat suomalaisille voimanlähteitä. Luonto on vahva osa identiteettiämme, ja sen vaaliminen tuleville polville on tärkeää.

Meillä on jo varhain ymmärretty olennainen yhteiskunnan hyvinvoinnista: mitä tasa-arvoisempi kansa, sitä parempi se on kaikille. Tasa-arvon eteneminen on yksi maan keskeisistä menestystekijöistä. Sen myötä naiset ovat päässeet miesten rinnalle rakentamaan yhdessä yhteiskuntaamme. Yleinen ja yhtäläinen äänioikeus säädettiin jo ennen itsenäistymistä, ja jo ensimmäisillä valtiopäivillä oli useita naisia.

Olemme vuosikymmenten saatossa rakentaneet Suomesta maan, jossa tuloerot ovat pienet ja kaikilla lapsilla ja nuorilla on yhtäläiset mahdollisuudet kouluttautua ja luoda tulevaisuuttaan taustastaan riippumatta. Olemme huolehtineet jokaisesta, joka tarvitsee apua ja jonka omat voimat ehtyvät. Tämä on arvokas perintö, jota emme saa murentaa.

Ärade talman! I dag fattar vi beslut om att grunda en jubileumsfond för barnen den hundraåriga självständigheten till ära. Genom att satsa på barnen satsar vi på framtiden. Nobelpristagaren Bengt Holmström konstaterade tidigare i år i sitt festtal för riksdagen att Finlands framtid starkt är förankrad i hur vi ordnar utbildningen. Jag är övertygad om att han har rätt.

Olemme aina tienneet, että pieni maa nousee osaamisella. Sen vuoksi tähän maahan on rakennettu oppivelvollisuus ja peruskoulu, kaikkien lasten päivähoito-oikeus ja korkeakoulujärjestelmä. Panostukset koulutukseen ovat nostaneet suomalaiset nuoret kansainvälisten vertailujen kärkeen.

Pöytäkirja PTK 131/2017 vp

Kaikki eivät kuitenkaan pärjää yhtä hyvin. Nuorten syrjäytyminen, opintojen keskeyttäminen ja koulutuksen periytymisen voimistuminen ovat nousseet jaetuksi huolenaiheeksi. Oppimiserot sukupuolten, alueiden ja kotitaustan välillä ovat kasvussa.

Yksi suomalaisen yhteiskunnan suurimmista ylpeydenaiheista on koulutuksen tasa-arvo. Siitä kiinnipitäminen, arvoisat kansanedustajat, on Suomen seuraavan sadan vuoden kannalta meidän tärkeimpiä tehtäviämme.

12.35 Aino-Kaisa Pekonen vas (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Huomenna on juhlan aika. Juhlistamme 100-vuotiaan Suomen menestystarinaa. Itsenäisen Suomen historia on hyvinvointivaltion historiaa. Sadassa vuodessa Suomi on noussut köyhyydestä hyvinvointiyhteiskunnaksi, jonka rakentamisesta saamme kiittää edeltäneitä sukupolvia. Voimme tuntea ylpeyttä tasa-arvoisesta yhteiskunnasta, jonka lähtökohtana on, että ketään ei jätetä. Yhdessä on huolehdittu siitä, että yhdessä rakennetun hyvinvoinnin hedelmistä pääsevät nauttimaan kaikki — että myös niillä, joilla menee huonommin, on oikeus ihmisarvoiseen elämään, että yhteiset turvaverkot suojaavat meitä silloin, kun tielle osuu kuoppia ja elämä yllättää, että riippumatta elämälle saaduista lähtökohdista jokaisesta pidetään huolta.

Hyvinvointivaltio ansaitsee tulla puolustetuksi seuraavankin sadan vuoden ajan. Hyvinvoinnin puolustaminen tarkoittaa sitä, että panostamme kasvatukseen ja koulutukseen, että jokaisella lapsella on oikeus laadukkaaseen varhaiskasvatukseen ja opetukseen. Se tarkoittaa sitä, että varmistamme laadukkaan sosiaali- ja terveydenhuollon kaikille suomalaisille. Hyvinvoinnin puolustaminen tarkoittaa lapsiperheiden ja vanhemmuuden tukemista neuvoloissa, kodeissa ja työpaikoilla. Se tarkoittaa, että autamme kaikenlaisia perheitä pärjäämään elämän haasteissa, että arvostamme täysimääräisesti opettajien, varhaiskasvatuksen ammattilaisten ja muiden lastemme kanssa työskentelevien mittaamattoman arvokasta työtä, että takaamme lastensuojelun resurssit ja kyvyn auttaa silloin, kun perheillä ei mene hyvin. Hyvinvointivaltion puolustaminen tarkoittaa eriarvoistumisen ja lapsiköyhyyden vastustamista ehdoitta.

Arvoisa puhemies! Lapset ovat tulevaisuus. On oikein, että eduskunta kunnioittaa 100-vuotiaasta Suomea tukemalla lasten hyvinvointia. Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö tuottaa lasten aseman edistämiseksi tutkimusta, kouluttaa ja jakaa tietoa, neuvoo, tukee ja kehittää lasten hyvinvointia tukevia palveluja. Lapset, lapsiperheet ja lasten kanssa työskentelevät ansaitsevat täysimääräisen tukemme. Siksi panostus tätä varten perustettuun säätiöön on oikea valinta.

Arvoisa puhemies! On hienoa, että pääsimme itsenäisyyden juhluvuonna palaamaan tähän saliin, jota koristaa tuossa takana komeileva Wäinö Aaltosen veistossarja. Keskeisessä, Tulevaisuus-nimisessä, veistoksessa äitinsä sylissä oleva lapsi katsoo meihin kansanedustajiin ja muistuttaa työmme merkityksestä ja vastuustamme tuleville sukupolville. Olkoon se meille muistutuksena työpäivästä toiseen, että tekemillämme päätöksillä on kauaskantoisia vaikutuksia pitkälle tulevaisuuteen. Rakennetaan lapsillemme tulevaisuus, jossa jokainen saa pärjätä. Annetaan lapsillemme Suomi ja maailma, jossa jokaisen on hyvä elää.

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä onnittelee 100-vuotiaasta Suomea.

12.39 Anna-Maja Henriksson r (ryhmäpuheenvuoro): Ärade talman, arvoisa puhemies! "Laillisuus, kansanvaltaisuus ja edistys", "Laglighet, medbestämmande och framsteg".

Pöytäkirja PTK 131/2017 vp

Detta motto hade K.J. Ståhlberg, det självständiga Finlands första president, som höll i pennan då författningen skrevs. Det var tidlösa ord han yttrade. Ståhlbergs starka betoning av lagligheten ska ses mot bakgrund av den skarpa tudelning landet genomled 1918 direkt efter självständigheten. Efter de upprivande krigshandlingarna gällde det att få känslorna i styr och lämna motsättningarna bakom sig.

Det självständiga Finland skulle byggas upp och endräkt skulle skapas. Då, liksom nu, har vi orsak att försvara det öppna rättssamhället. Finland är ett land som kan vara stolt över sin historia, sin kultur och sin tvåspråkighet.

Presidentti Ståhlbergin aikaan oli, samoin kuin on nyt, meidän syytä puolustaa avointa oikeusvaltiota. Suomi on maa, joka voi olla ylpeä historiastaan, kulttuuristaan ja kaksikielisydestään.

Ruotsalainen eduskuntaryhmä haluaa nähdä Suomen sivistysvaltiona, jolla on varaa avarakatseisuuteen.

SFP vill se Finland som en bildningsstat som höjer blicken.

Emme saa käpertyä itseemme, vaan meidän pitää olla kaikkia kansalaisia ja kansalaisryhmiä kunnioittava maa. Suomea tarvitaan sillanrakentajan roolissa — Pohjolassa, Itämeren alueella, Euroopassa ja maailmanlaajuisesti.

Kehitys on nopeaa, ja meidän on jatkettava panostuksia hyvään kouluun ja koulutukseen pysyäksemme vauhdissa mukana. Tarvitsemme enemmän naisten ja miesten välistä tasa-arvoa myös työuriin. Tarvitsemme myös sellaisen ilmapiirin, joka kannustaa edistykseen, ilmapiirin, joka kaikissa tilanteissa on inhimillinen, osallistava ja myönteinen.

Myös demokratian tulevaisuuden kannalta toisista välittäminen on tärkeää. Ketään ei jätetä ulkopuolelle — olipa hän sitten vanha tai nuori. Eduskunnan juhlapäätöksessä panostetaan lapsiin ja nuoriin. Ulkopuolisuus on voitava havaita, ja sitä on torjuttava ajoissa ennalta ehkäisevin toimenpitein.

Nöyrän kiitollisina saamme muistaa kaikkia niitä, jotka olivat mukana rakentamassa Suomea, jota nyt juhlimme.

Värderade talman! Det är med ödmjuk tacksamhet vi får komma ihåg alla dem som varit med och byggt det Finland vi nu firar. Tack vare tidigare generationers uppoffringar har vi fått ett Välfärdsfinland i arv, och vårt uppdrag är att föra det vidare så att också nästa generation får bo i ett av världens bästa länder. Svenska riksdagsgruppen gratulerar det hundraåriga Finland, det är fantastiskt att få fira hundra år Tillsammans — Yhdessä.

12.43 Peter Östman kd (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! 100 vuotta itsenäisyyttä, vapautta ja vakaata kansanvaltaa on kunnioitettava aika. Meidän on tärkeää yhdessä — tillsammans — pysähtyä muistamaan ja kunnioittamaan sitä, kuinka isovanhempamme taistelivat vapaudesta ja rakensivat maamme hyvinvointia, rukoilivat ja tekivät työtä. Vapauden hinta on ollut suuri niin etu- kuin kotirintamillakin.

Finland är en av världens bäst fungerande demokratier. Det trägna arbetet för att bygga upp Finland har gett resultat på många områden och skapat förutsättningar så att vi inom många

Pöytäkirja PTK 131/2017 vp

sektorer är en av världens bästa och ligger i världstoppen. Alla de människor som på ett modigt sätt burit och bär ansvar för sina medmänniskor förtjänar ett stort tack för sin insats.

Uskomme, että ahkeruus, välittävä yhteisöllisyys ja lähimmäisyys ovat kansakuntamme voimavara myös tulevaisuudessa. Tahdomme rakentaa Suomesta inhimillistä, oikeudenmukaista, perheystävällistä ja yritteliästä lähimmäisyhteiskuntaa. Puolustamme heikompi-osaisten kansalaisten asemaa. Arvostamme Suomen kulttuurisia erityispiirteitä, isänmaanrakkautta ja vaalimme Suomen kansallista itsemääräämisoikeutta kansainvälistyvissä maailmassa.

Arvoisa puhemies! Maamme kallisarvoisinta pääomaa ovat lapset ja nuoret. Eduskuntaryhmät ovat tehneet heidän hyvinvointiaan ja yhdenvertaista kehitystään tukevan juhlapäätöksen. Rakennamme rohkeasti tulevaisuutta pitämällä hyvin huolta kasvavasta sukupolvesta. Tahdomme antaa heille tasavertaiset mahdollisuudet kehittää lahjojaan kouluttautumalla ja harrastamalla.

Luottamus on voitettava sukupolvi kerrallaan. On tärkeää, että meistä jokainen kokee olevansa arvokas ja kaikki pysyvät kehityksessä mukana. Tarvitsemme arvojohtajuutta, nöyryyttä ja viisautta, jotta kykenemme vaalimaan kansallista eheyttä. F. E. Sillanpää on viisaasti todennut: "Meidän on rakastettava isänmaatamme siten, että kunnioitamme jokaisen kansalaisen osuutta siihen." Vahvalle kristilliselle arvoperustalle rakennettu yhteiskunta menestyy myös seuraavat 100 vuotta näiden samojen arvojen varassa.

Arvoisa puhemies! Kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän puolesta toivotan isänmaalle, sen päättäjille ja jokaiselle kansalaiselle hyvää itsenäisyyden juhlaa ja Jumalan siunausta.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, lakialoitteeseen LA 78/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

3. Seuraava täysistunto

Puhemies Maria Lohela: Eduskunnan seuraava täysistunto on torstaina 7.12.2017 klo 16.00.

Puhemies Maria Lohela: Hyvät edustajakollegat! Arvoiset kutsuvieraat! Vanhaa, perinteikästä tapaa noudattaen päätämme tämän tilaisuuden kolminkertaiseen eläköön-huutoon isänmaalle.

Edustajat ja kutsuvieraat nousivat seisomaan ja yhtyivät kolminkertaiseen eläköön-huutoon.

Pöytäkirja PTK 131/2017 vp

Täysistunto lopetettiin klo 12.48.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola